

Ministerstvo spravedlnosti odmítlo poskytnout zástupci ombudsmana informace o tom, jak dohlíží na znalce a vede s nimi přestupková řízení

10.11.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Znalecké posudky hrají klíčovou roli v tisících soudních řízeních ročně. Mají totiž zásadní vliv například na to, zda soudce po jejich zohlednění odebere rodiči dítě z péče nebo ho shledá nepřítelným kvůli duševní poruše. Je proto důležité, aby Ministerstvo spravedlnosti důsledně kontrolovalo, jak znalci vykonávají znaleckou činnost. Zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm nemůže ověřit, zda ministerstvo řádně plní své povinnosti. Ministerstvo mu totiž neposkytlo součinnost.

Zástupce ombudsmana zahájil v létě dvě šetření z vlastní iniciativy. V prvním případě ho k tomu vedly závažné pochybnosti o práci jedné znalkyně z oboru psychiatrie, která v loňském roce vyhotovila průměrně jeden posudek denně. Tím výrazně překračuje běžnou praxi v oboru.

„Pokud někdo dokáže psát znalecké posudky takovým tempem, vyvolává to ve mně otázku, zda to dělá pečlivě a odpovědně. Mám za to, že v takovém případě je povinností ministerstva, aby prověřilo, zda jsou znalecké posudky této znalkyně kvalitní a neohrožují práva lidí, o jejichž životě se podle nich rozhoduje,“ zdůrazňuje zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Zástupce ombudsmana chtěl dále prověřit, zda ministerstvo nevykonává dohled nad znalci nahodile. Jeho zkušenosti totiž naznačují, že ministerstvo v některých případech vytýká znalcům menší nedostatky, zatímco na závažnější pochybení nereaguje. Současně se stává, že ministerstvo potrestá znalce za pochybení, která v jiných případech ponechává bez povšimnutí (odkládá je). Odůvodnění rozhodnutí ministerstva dále bývají často nepřezkoumatelná – není z nich zřejmé, za jaké konkrétní pochybení ministerstvo napomíná znalce, ani na základě jakých úvah dospělo ke svým závěrům.

Tímto přístupem ministerstvo narušuje právní jistotu, a to i samotných znalců. Zároveň oslabuje důvěru občanů, kteří se na něj obracejí se stížnostmi na znalce. *„Pokud znalcům nebude jasné, co přesně dělají špatně, nelze očekávat, že v budoucnu napraví své chyby a poučí se z nich,“* vysvětluje Schorm.

V obou případech ministerstvo odmítlo poskytnout zástupci ombudsmana požadované informace a podklady.

Podle Schorma je dohled nad znalci jedním z nástrojů, jak chránit a posilovat důvěru veřejnosti ve spravedlnost. *„Když znalec udělá chybu, může tím zničit život člověka a jeho rodiny. Jelikož se mnou ministerstvo odmítá spolupracovat, nemohu provést nezávislé šetření a chránit práva lidí, do jejichž osudů mohou znalci svou činností výrazně zasáhnout,“* dodává.

https://www.ochrance.cz/aktualne/ministerstvo_spravedlnosti_odmitlo_poskytnout_zastupci_ombudsmana_informace_o_tom_jak_dohlizi_na_znalce_a_vede_s_nimi_prestupkova_rizeni